

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési áruk

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Rendőrségünk.

Kis és nagy társaságok egyaránt csak akkor tarthatnak igényt arra, hogy nyugodt lélekkel keresse föl őket az idegen és gond nélkül éljen bennök a polgár, ha közös akarattal, melynek alapja törvényes intézkedés, a lehetőség határain belül gondoskodnak a személy és a vagyon biztonságáról, mert enélkül csak az keresi föl őket, akinek mulhatlan szüksége van ott tartózkodni és mihelyt teheti távozik, a polgárok pedig keresik a módot, hogy minél hamarabb odébb állhassanak. És ez nagyon természetes, mert ugyan kinek volna kedve életét, melyvel családjának tartozik, vagyonát, melyet keserves munkája árán szerzett a véletlen szeszélyének kiténni.

Volt idő, alig egy-két emberöltő előtt, amikor hazánkban a közbiztonsági viszonyok igen kezdetlegesek voltak és amikor az idegen, amikor Pozsonyt elhagyta, hogy bejebb jöjjön Magyarországra, a revolvért ki nem adta a kezéből. Ugy lehet, hogy a dolog szükséges voltában sok volt a tulzás, de valamennyi, néha nagy szükség, kétségen kívül volt rá. Az utóbbi évek kedvező változatosságot hoztak hazánk közrendjébe. A kellő és aránylag csekély mértékben fordulnak elő nálunk nevezetes bűnesetek, melyeket az arra hivatott tényezők legjobb igyekezetekkel iparkodnak földeríteni. Ezen munkájukat a legtöbbször siker koronázza, mert a csendőrség, mely falvainkban és kisebb városainkban a közrendre ügyel talán tulságos szigorral, de a legtöbbször sikerrel puhatólja ki a bűnöst, aki fölött a világnak talán legigazságosabb, mert legtisztább és legkevésbé gyanúsított

bírósa mond ítéletet. Azonban ez a kedvező változás nem terjedt még ki az ország minden rangú helységeire, hanem leginkább azokra, melyekben az államtól felállított csendőrség működik, míg a városokban, melyek autonóm jogukkal fogva maguk végzik ügyeiket sok, sajnos igen sok a kívánni való. Itt még nagyon sok a patriarchalis vonás úgy a személyi, mint a tárgyi dolgokban, melyek fölött az idegen, ha hallja, meg nem állhatja, hogy ne nevéssen.

Nem lehet czélunk más városok hasonlító intézkedéseiről elmélkedni már csak azért sem, mert a magunké is ad dolgot eleget és nem akarjuk, hogy felhangozzék a jó tanács „kiki söpörjön a maga háza előtt”, de nem foszthatjuk meg magunkat amaz élvezettől, hogy el ne mondjunk egyet-mást a mi rendőrségünk külső és belső állapotáról.

Bizony nem tudjuk, vajon azért van-e olyan kevés rendőrünk, mert kevés rossz ember van Baján, vagy a jó Isten gondoskodik a mi békességünkről, mert tudja, hogy nincs aki ránk vigyázzon, de tény az, hogy egész rendőri személyzetünk 20 lélek, ami, hogy mily kevés, leginkább akkor tűnik szembe, ha kiemeljük, hogy városunk lélekszáma kétségen kívül 20 ezer, tehát minden ezer lélekre jut 1 szóval — egy — rendőr. Azaz még annyi sem, mert a 20 emberben benn foglaltatik 3 személy, aki ellenőriz, de őt szolgálatot nem teljesít. Marad tehát csak 17 rendőr, amely számból 1 ember éjjel és egy nappal állandóan a városháza főkapujában áll. Így hát tényleg 15 ember vigyáz 20,000 lakos személyének és vagyonának a biztonságára.

Nem hiszük, hogy a nyájas olvasó

ne csodálkoznék e tényeken és mert most éppen oly jól esik, hát elmondunk még néhány kedves apróságot, hogy végre tisztán lássunk.

Tehát 15 rendőr van, aki őrszolgálatot teljesít — a papíron. A valóságban azonban mindig van 2—3 beteg — néha több, de ritkán kevesebb és így csak tizenkét-tizenhárom emberre fogy a létszám. Ezek közül 4 ember teljesít szolgálatot reggel 6 órától esti 6 óráig úgyszólván szünet nélkül, mert, ha nem czirkálnak, úgy kézbesítő szolgálatot teljesítenek. Este 6 órától 10-ig pihennek, mert akkor más 4—6 ember jár a városban, de csak a belvárosban. A külvárosban — mint egy rendőr mondta „vigyázzon a jó Isten”, Éjjel 10—2-ig jár a nappali szolgálatot teljesített 4 ember és még másik 4—5 ember a bel- és külvárosban, reggel 2 órától 6 órától ugyanazok, akik este 6—10-ig voltak kint. Hogy ezt a képet teljessé tegyük, jó lesz figyelembe venni, hogy városunk kiterjedése észak déli irányban legalább is 4 kilométer, míg a kelet-nyugati kiterjedése legalább is 3 kilométer Szt-Jánostól számítva.

Igazán fényes feladatot oldana meg az, aki kiszámítaná, hogy ilyen kis számú tagokból álló őrség hogyan mehet egy éjjelen csak egyszer is át minden utcán, mert tudjuk, hogy vannak napok, illetve éjszék, amikor egy rendőrnek 3—4 városrészt jut, mint megkerülő terület és a Homok- és Szállás-városoknak állandóan soha sem jut több rendőr, mint 1 szóval is egy egész ember. Csak most világos előttünk, amit saját szemünkkel láttunk, hogy nyári estén fél 10 órakor 15—20 suhancz nagy füttykösökkel fölfegyverkezve üldözött két leányt

TÁRCZA.

Mari.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.
Írta: Tóth László.

Mari zokogva borult anyja nyakába, megcsókolta, aztán pedig sírva indult kifelé a szegényes szobából.

Ne, még ne, kiált utána anyja — egy öreg, tőpörödött anyóka — mert különben megszakad a szíve.

Oda futott leányához, magához szoritotta, s aztán zokogtak együtt szivettépőn.

Igy bucsúzott egymástól az öreg Barcáné meg Mari leánya.

Mari, hogy valamiképp keressen, a melylyel a maga és édesanyja megélhetését biztosítsa, messze, idegen városba szándékozott menni szolgálatba, mert most ugyancsak szorult helyzetben voltak.

Bezzeg nem így volt ez még csak pár hóval is ezelőtt, mikor még az öreg Barca élt. Ha öreg volt is szegény, azért csak megtudta keresni a mindennapi kenyeret, a melylyel családját fenntarthatta. Még akkor a kis házuk is megvolt. Megelégedetten éltek együtt a kis családi fészekben, a melyben mi sem zavarta boldogságukat. A két öreg szépen eltervezgetett, hogy hogyan is lesz majd, ha Mari leányuk férjhez megy. Nem kell majd akkor nehéz munkával megkeresniök kenyerüket, mert remélték, hogy Marit jól fogják férjhez adni.

Mari szép leány is volt. Nem volt a faluban senki, a ki akár szépségre, akár jóságra versenyezhetett volna vele.

Olyan volt ő, mint a töröl metszett rózsza. Örökösén vig, dalos kedvű. A szomorúságot hirtől sem ismerte. Egész nap dolgozott, tett-vett a ház körül, s nem találta helyét, ha nem dolgozhatott. Szerette is őt mindenki, a ki csak ismerte. A falu fiatalsága mind beléje bolondult.

Vasárnap, ha végig ment a falun, minden szem megakadt rajta, a lányok pedig irigykedve suttogtak róla egymásközt, hogy így, meg úgy kendőzi magát a Mari, hogy az a sok szépség mind csak hamisság. De akármit is beszéltek róla egymásnak, azért kénytelenek voltak elismerni maguk között, hogy nálánál szebb leány nincs messze a vidéken.

Mari pedig ügyet sem vetett a legények epedő tekinteteinek — sem a lányok suttogó beszédeinek. Mindenki iránt egyaránt hideg maradt. Ártatlan lelke nem ismerte még a szerelem égő tüzét.

De ez a boldogság csak addig tartott, míg az öreg Barca élt.

Mert azóta, hogy meghalt az öreg, s hogy kis házukat elkellett adniok, nagy szükségbe jutottak. Most már nem néztek oly epedő tekintettel a legények, a leányok sem beszéltek róla irigykedve, mert tudták, hogy a szegény leány úgy sem kell senkinek. Hiába a szépség, ha nincs mit aprítani a tejbe.

Igy maradt Mari anyjával, mindenkitől elfeledve. Kezők munkájával iparkodtak megkeresni kenyerüket, a míg lehetett. De ez sem tartott sokáig, mert amikor a tél beköszöntött, s nem volt hova menni dolgozni, az éhség bekopogtatott az árván maradt kis családnhoz.

Igy vette rá aztán magát Mari, hogy szolgálatba lépjen. Összeszedte a mi kis holmija volt, s keserves könnyek közt búcsút vett anyjától.

Alig tudtak elválni. Sok mindenféle tanács után ezeket mondta az aggódó anya távozó leányának:

— Aztán vigyázz ám magadra édes leányom! Ne okoz bánatot öreg szülednek. A becsület útjáról soha le ne térsz. Nem azért mondom, mintha te nem lennél okos lány, de hát mégis . . . Ne, itt van e kis fészület, s ha netalán kísértetbe esnél, fogd kezedbe e kis keresztet, s gondoldj arra, hogy Isten csak a jókat szereti. Aztán elváltak.

II.

Mari, mint afféle igazi falusi lány, a ki még faluja határain sem volt túl, úgy elbámult Budapestnek gyönyörű utcáin, szebbnél-szebb palotáin és templomain, hogy nem is hitt szemeknek.

Új helyét lassan-lassan megszokta, s csak néha pityeredett el, ha a szomszédok Julesája valahogy előhozta neki az anyját. Ilyenkor elszontyolodott kissé, de aztán megint csak kiderült az arca, s ismét dalolva fogott a dolgához. Boldog volt, ha a hó leteltével elküldhette anyjának szegényes kerestetét, s nagy ákom-bákom betűivel megírhatta, hogy hogyan foly sorja az idegen városban. Erre aztán rendszeren kapott egy szeretetteljes levelet a melynek sorai majdnem elmosódtak a ráhullatott könnyektől. Mari számtalanszor megcsókolta e leveleket, s nem győzte újra meg újra azokat elolvasni.

Igy ment ez pár hónapig, s Mari már előre örült, hogy szolgálati ideje leteltével ismét viszontláthatja majd anyját, a kitől semmi sem fogja elválasztani többé.

Egy vasárnap Mari künn sétálgatott a városban, s nem győzte eleget nézni a pompás kirakatokat, elgondolván, hogy mi mindent is vehetne abból magának, s hogy elbámulnának majd otthon a leányok, ha haza megy. A szeretett otthonról álmódóva észre sem vette, hogy besötétedett, s hogy egészen ismeretlen helyeken járál. Abrándzásából felocsudva tapasztalta, hogy eltévesztette a helyes utat. Visszafordult, de nem hogy eligazodott volna, hanem még inkább eltévedt az ismeretlen utcákon. Hasztalan igyekezett belátva megállni egy út közepén s ijedve szemlélte a járó-kelőket, hogy nem akad-e valami ismerősére, a ki majd haza vezeti.

Egy csinos, fekete bajszú fiatal ember haladt el mellette, a ki csodálkozva tekintett a magányosan álldogáló leányra. Mari látva a barátságos arcu idegent, önkénytelenül megszólította, s kérdezte tőle, nem tudja-e megmondani, hogy merre van az . . . i utca?

a helyvárosban és rendőrnök híre sem volt. De éppen ez okból érthetetlen és a csodával határosnak tartjuk, hogy városunkban alig van komolyabb rendőri eset és bűntény is kevés fordul elő.

Amíg ezek a szomorú tények tudomásunkra nem jutottak sokat bosszankodtunk, ha hallottuk, hogy rendőrök állítólag éjjel az idejüket az utcák helyett a kocsmában töltik. Most már nem csodáljuk, sőt el nem ítéljük őket, sőt dicsérik okosságukat, mert ha nem tennék úgy, mind megbetegednének és akkor vagyonunk és testünk épsége igazán olyan lenne, mint a Csáky szalmája. De komoly a szavunk városunk vezető férfiaihoz. Lássák be, hogy nem jó a tüzzel játszani. Nem jó szabadjára hagyni az olyan ügyet, mint a milyen közrend, amely csak akkor van meg, ha sokan vigyáznak rá. Végtére nem azért fizetjük adónkat, hogy rettegésben keljen élnünk, hanem azért, mert biztosak akarunk lenni éjjel és nappal egyaránt. Ennek pedig csak egy módja van, ha megszorítjuk a rendőrség létszámát úgy, hogy a rendőrség mindig pihenten fog a szolgálathoz. Ma még kerjük ezt. Holnap már úgy lehet követelni ezt a viszonyokat, ami pedig már nagy kérés, melyet meg szoktak keserülni.

Törvényhatósági közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án délután 3 órakor *Schmausz Endre* főispán elnöklésével rendszerinti közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1. Polgármester jelentése a közigazgatás állapotáról. A jelentés legkimagaslóbb mozzanata, hogy Darányi földművelésügyi miniszter 2000 koronát ajándékozott szegény munkások jutalmazására, miért a közgyűlés feliratban köszönetet mond a miniszternek. — A második értési kút — elérvén a főtéri artézi kút mélységét — közelebb teljesen elkészül.

2. A nagym. m. kir. Belügyminiszteriumnak leírata a polgármesteri fizetés felemelésére vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. Jóváhagyatott.

3. A nagym. m. kir. kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak leírata az 1897—98-ik évi közüti zárszámadás jóváhagyása tárgyában. Jóváhagyatott.

4. A nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak leírata a Türr István altábornagy úr által a városi polgári iskola javára tett 1000 koronás jutalomdíj-alapítvány jóváhagyása tárgyában. Minden évben új adományozás tárgyát képezi.

5. A nagym. m. kir. honvédelmi miniszteriumnak leírata a loavató bizottság megalakítása tárgyában. A régi bizottság újból megalakulván, a honvédelmi miniszterhez felterjesztetik.

6. A nagym. földművelésügyi m. kir. minisz-

teriumnak leírata a gazdasági munkásközvetítés szervezése tárgyában. Törvényhatósági és községi munkás közvetítőnek kirendeltetik: *Györgyevics B. Miklós*, helyettesül *Szabó Samuel*.

7. A városi tanácsnak jelentése az 1897. évi árvíz elleni védekezés költségeire felvett ideiglenes kölcsönök visszafizetéséről. Teljesen visszafizetvük.

8. Ugyanannak előterjesztése a kövezési sorrend megállapítása és a gyász-utczának esaternázása iránt. A tanács egy a mérnöki hivatal által nagy szorgalommal kidolgozott 5 évre terjedő kövezési programot terjeszt elő, melyet a közgyűlés önk helyesléssel fogad el.

9. Ugyanannak előterjesztése a Szerencsen- és Szakadás-utca, továbbá az Erzsébet királyné-utczának kikövezése és járdaazása tárgyában. Függetlenül az előbbi pontra elrendeltetik.

10. Ugyanannak javaslata a múlt év II-ik felében behajthatlanná vált házi- és kórházpenztári követelések leírata iránt. Leiratásuk elrendeltetik.

11. Ugyanannak jelentése a esaternázási szabályrendelet tárgyában. Szabályrendelet egyelőre nem készítettik, minthogy magán tulajdon sértetnek meg azzal, ha azon háztulajdonosok, kiknek péczeződrei eddigelő a közcsaternába végeződtek, ettől eltiltatnának.

12. Ugyanannak jelentése a mértékhatélessítói jog czélszerűbb kihasználása tárgyában. Czélszerűbb módokat hiányában továbbra is házilag kezelteni rendeltetik.

13. Ugyanannak előterjesztése a kertészlak helyreállítása iránt. Helyreállítása elrendeltetik.

24. A pénztárak váratlan megvizsgálására kiküldött bizottságnak jelentése a vizsgálat eredményéről. Rendben találtak.

15. Zólyomvármegye közönségének átirata a hazai ipar támogatása tárgyában. Pártolattik.

16. Budapest székes főváros közönségének átirata a tűzkárbiztosító intézeteknek a tűzoltói kiadásokhoz való hozzájárulásra törvény útján leendő kötelezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felterjesztésének pártolása iránt. Hasonló felirattal támogatattik.

17. Trecsénvármegye közönségének átirata a Keleti tengernek a Fekete tengerrel az Odera, Vág és Duna folyók felhasználásával leendő összeköttetése iránti eszmének propagálását czélzó feliratának pártolása iránt. Tud. vétetik.

18. Kis-Küküllő vármegye közönségének átirata a közutak fenntartásához szűkségeltetű kő- és kavicsanyag vasúti szállítási díjszabásának mérséklése tárgyában a nagym. kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrhoz intézett feliratának pártolása iránt. Pártolattik.

19. Gyulánzski József kövezési vállalkozónak kérvénye a kövezési vállalati szerződésnek meghosszabítása iránt. 5 évre meghosszabbítottik.

20. Somogyi Emil és Solymos Manó haszonbérleőknek kérvénye a máteházi I. és II. számú majorság haszonbérletének Somogyi Agost és Solymos Gusztávra leendő átruházása iránt. A kérvénynek hely adatik.

21. Ispánovits Péter városi tanítónak kérvénye 200 korona fizetési előleg utalványozása iránt. Megadatik.

22. Radó Gyula közbizományi állatorvosnak kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. Engedélyeztetik.

— De mi bajod neked Mari — kiált fel Julea — egészen elcsapadtál.

— Semmi, rebegé Mari, s rohant fel szobájába. Ott asztalára borulva keservesen sírni kezdett.

En Istenem, hát lehetséges ez, hogy az, a kinek annyira hitt, s a kinek mindenét feláldozta, ily rútul megcsalja.

Hát ezért vártam én annyiszor hiába, ezért nem jött el. — Most rám sem néz, hanem más leány után bolondul.

A szerencselen leány nem tudta, hogy csak addig jó a szegény leány, míg tiszta és szepőtelen, s mikor megszűnt az lenni, nem kell senkinek, kerülik mint a ragályos beteg. Mari tiszta volt minden bűntől, s mert az volt, kellett neki elvesznie. A lelkiismeretlen kéjencez felhasználta a tudatlan leány tapasztalatlanságát, s erényt éhezve, feláldozta állatias vágyának a tiszta erkölcsű lányt.

Mari ki sem mozdult szobájából, mert azt hitte, hogy mindenki őt bámulja, mindenki csak őt neveti.

Hanem a mikor már beesteledett, s nem vehette észre senki, kirohant az utcára, maga sem tudta, hogy miért, csak futott, futott előre, hogy minél messzebbre legyen azoktól, a kik őt ismerik. Kendőjét szemére huzta, mert nem mert az emberek szeme közé nézni.

Sohal nem találva nyugtot, mint az örült futkosta be az utcákat. Céltalan bolyongásában a Dunához is elért. Összeborzadt a víz láttára. Hátrálni akart, de valami megmagyarázhatatlan érzés fogta tartotta. Sokáig, nagyon sokáig bámult a csendes folyó vizébe, s jelkében megjelent a kedves falu, a szeretett otthon, a jó édesanya. Mit is csinálhat most szegény, bizonyára a róla megfeledezett leányára gondol.

Helybeli és vidéki hírek.

Iparkiallításunk. Az iparkiallítás végrehajtó bizottsága f. hó 8-án *Schmausz Endre* főispán és *Kubinyi Zsigmond* kamarai titkár részvétele mellett *Dr. Hegedűs Aladár* elnökte alatt értekezletet tartott. *Weisz Nándor* iparkiallítási titkár, ki fáradszatos buzgalommal munkálkodik a kiállítás érdekében jelenti a bizottságnak, hogy eddigelő 202 bejelentési iv érkezett be és hogy a gyűjtések igen szép eredményt tüntetnek fel, úgy, hogy a kiállítás anyagi sikere biztosítottnak mutatkozik. — Végül tudatja, hogy a Baja város vázlatos történetét is magában foglaló iparkiallítási kalauz megszerkesztésére lapunk fel, szerkesztője *Dr. Lemberger Armin* ügyvéd kéretett fel, ki ezen megbízást el is fogadta.

Közgyűlés. A bajai izr. nőegylet f. hó 4-én tartotta *Weidinger Salamonné* uró elnökte alatt rendes közgyűlését. A mult közgyűlés jegykönyvének hitelesítése és a számvizsgáló bizottság megalakítása után elhatározták, hogy ez évben 600 koronát osztanak szét a helybeli szegények között. Egyuttal határozattá vált, hogy az idei farsangban mulatságot nem rendeznek, hanem a helybeli lapok útján kérik fel városunk jótékony közönségét, hogy a mulatság jövedelmét kegyes adományokkal pótolják. — Szívesen teszünk mi is elégét e kérelmek és felhívjuk városunk áldozatkész közönségét, hogn adományait az egy-let pénztárosához *Feiermann Samuné* uróhöz juttatni szíveskedjenek.

Művész estély. A bajai kereskedő ifjak egy-lete folyó évi február hó 24-én a „Nemzeti Szálloda” dísztermében részben saját költségűre részben betegsegélyző pénztára javára *F. Hegyi Aranka* urhölgy a Népszínház tagja, *Békei Józsa* urhölgy hegedűművész, *Makai Emil* ur a Kisfaludy társaság tagja és *Gaál Ferenc* zongoraművész ur közreműködésével zártkörű táncszínelmossal egybekötött „Művész Estélyt” rendez. Helyárak: I-ő rendű ülőhely 4 kor., II-od rendű ülőhely 3 kor., belépőjegy 2 kor. Jegyek előjegyzetők *Reich Farkas Fiai cégnél* — s válthatók este a pénztárnál. Kezdeté pontban 8 órakor. A másor a következő: 1. a) Chopin: Nocturne. b) Wieniawsky: Tarantella. Hegedű előajja *Békei Józsa* urhölgy. 2. a) Verő György: Petőfi dalok. b) Repülj feekém. Éneklő *F. Hegyi Aranka* asszony. 3. Felolvasás. Tartja *Makai Emil* ur. 4. *Gaál Ferenc*: Magyar rhapsódia. Zongorán előajja a szerző. 5. Sarasate: Czigány táncok. Hegedű előajja *Békei Józsa* urhölgy. 6. *Bánfi Sándor*: Lili keringő. Éneklő *F. Hegyi Aranka* asszony. A zongora kíséretet *Gaál Ferenc* zongora művész ur volt szíves elvállalni. A kereskedő ifjak egylete, e törekvő és buzgó testület, évről-évre egy művészi eseményt rendezkedik a közönségnek; ezuttal is, költséget és fáradságot nem kímélve, kiváló művészeket engedélt, hogy egy élvezetes estét szerezzen nekünk. Hiszszük, hogy a közönség hálás is lesz.

Álarczos thea estély. A bajai első kath. nőegylet a következő meghívót bocsájttá ki: A bajai első kath. nőegylet 1900. évi február hó 17-én a „Nemzeti Szálló” termeiben részben óvóhelyeinek fölszerelésére, részben a helybeli szegények támogatására „Álarczos thea-estélyt” rendez. Személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona.

Aztán arra a hízegő emberre gondolt, a ki oly rútul megcsalta, s a kit még most is szeretett.

A tulsó partról hűvös szél csapott át. A leány önkénytelenül kebléhez kapott, hogy ruháját öszzebb huzza, s kezébe akadt a kis feszület, a melyet anyjától kapott, mikor hazulról ellátzott. Észbe jutottak most azok a szavak, a melyeket azóta rég elfeledett:

— Aztán vigyázz ám magadra édes leányom. Ne okoz bánatot öreg szülednek. A becsület utjáról soha le ne térsz. Nem azért mondom, mintha te nem volnál okos lány, de hát mégis . . . Ne itt van e kis feszület, s ha netalán kísértetbe esnél, fogd kezébe e kis keresztet, s gondolj arra, hogy Isten csak a jókat szereti.

Mint égették e szavak most lelkét, hogy szeretett volna annak az öreg asszonynak lábához borulni, s könnyek között boesánatot kérni.

Talan meg is boesátana neki . . . Igen, ő megboesát, hisz úgy szeretett engem . . . De az emberek . . . ezek tudom, hogy nem boesátanak meg soha . . . kiűznének, elkergetnének a faluból . . . Oh Isten, hát igazságos vagy te!

Hirtelen körülnézett, hmy nem látja-e valaki, aztán pedig gyorsan belevetelte magát a szöke folyamba, a melynek fodrai csakhamar elsímultak felette . . .

A „Nemzeti”-ben pedig ezalatt Feledi Pista virágos kedvvel mesélte el pajtásainak legujabb kalandját a kis falusi libáival, — a kik még gratuláltak is hozzá.

karzatjegy 1 korona 20 fillér. Jegyek előre vált-hatók Heindl Aladár és Sarkány Lázár urak gyűgyszerterében. Kezdeté 8 órákor. Felülfizetéseket a jötekyony ezeira való tekintetből közsön-nettel fogadunk és hirlapilag nyugtatunk. Kérjük a t. Hölgyeket és Urakat, sziveskedjenek lehető-leg alázatosan megjelenni. Amint értesülünk tánc-kezdvelő ifjúságunk szorgalmasan készül a szép-nemű igérkező mulatságra, mely bizonyára farsangi programunk egyik legsikerültebb pontját fogja képezni. A nőegylet a jötekyonyezel megvalósítása érdekében az estélyen teát és hideg sültet fog ár-u-sítani. Minden más ételt és italt a vendéglősz ad. A teának ára rummal, citrommal és teasü-teményrel együtt egy korona. Ugyancsak egy koronáért adnak a nőegyleti hölgyek hideg sült-et, v. sonkát v. hideg ételeket keverve, azaz nem egyfélélt beleértve a kenyert is. A szives szolgálatételre vállalkozó hölgyek fölvaltva tel-jesítik tisztüket. Örökönkint két két-két úrnő mellett három-három kisasszony segítkezik. A karzatra szóló esekély számú jegyvel csak az egylet elnökénél, Dr. Hegedüs Aladárné úrnőnél lehet kapni.

Legényegyleti mulatság. A bajai kath. legény-egylet folyó évi február hó 25-én a „Bárány Szállóda” nagytérmeben hangversenyyel és szí-nielőadással egybekötött jötekyonyezelu zártkörű táncvizsgálatat rendez. A hangverseny és szí-nielőadás műsora: 1. I. Ének, „Zord lakomnak”, (Móder Mihálytól.) 2. „Hapták nota”. (Szentimay-tól.) 3. „Csak, csak, csak”. (Szentirmaytól.) Éneklő az egyleti ifjúság Vilhelm Károly karnagy veze-téte alatt. II. „A vén bakancsos”. Népszímmű dalokkal 3 felvonásban. Irta Szigeti József, zené-jét szerlette Bogznár Innácz.

Gyermekbál és színelőadás. A bajai izr. hit-közseg iskoláinak tanulói 1900. február hó 13-án este 1/28 órákor a „Bárány Szálló” dísztermében feleereszben az Eötvös alap. „Ferenéz József Tanítók háza”, feleereszben egyből jötekyony eze-lokra „gyermek-bállal egybekötött színelőadást” rendeznek. Kezdeté pontban esti 1/28 órákor. Helyárak: ülőhely 2 korona, díkjegy és karzat 1 korona. Színe kerül: „Ezer-egy-éj”. Látvá-nyos szímmű 7 képben, dalokkal és tánczezel. Irta: Feld Mátyás.

Színészet. Lapunk zártakor vettük azt a hírt, hogy színtársulatunk működését f. hó 17-én Szul-amittal kezdte el. A műsort nem közölhetjük tel-jesen, de látjuk, hogy a Szulamiton kívül 3 itt nem adott barab van az első héten (Katonák, Görög rabszolgá, Arany kakas).

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A ciszterci rend zirczi anyakolostorának tagjai a magok és a rend összes tagjai nevében szomorú szívvel jelentik, hogy szeretelt társuk **fűlisztelező Burghardt Leó** ciszt. r. áldozópap, főgymn. tanár a rendi alperjel élete 63-ik, áldozópapságának 40-ik évében, a haldoklók szentségének átjatos felvétele után, 1900. évi február hó 7-én dél-előtt 10 órákor az Urban esendesen elhunyt. A meghaldogult földi maradványait folyó hó 9-én dél-előtt 9 órákor tartandó szent mise végeztével helyvezük nyugalomra. Zircz, 1900. évi február hó 7-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Nekrológ. *Sági Gyula*, a mint a beküldött gyászlapból értesülünk — e hét folyamán, életé-nek 45-ik évében Budapestben váratlanul elhalt. Özvegye szül. *Kohn Berta* és két kiskoru árva siratják benne a legjobb hitvest, illetve apát. *Kohn Sámuel* és neje pedig vejüket gyászolják az elköltözötben.

Életmentő halász. Csontos Jánosnak 5 éves Imre nevű fia f. hó 7-én d. u. 3/4 2 órákor elment a 432. sz. uszlyhajóról, melyen atyjával lakik és a Sugovieza partján bátyjával játszott. A kis fiu játék közben a Sugoviezába esett és a víz magával sodorta úgy, hogy mire *Horváth Já-nos* halász utána sietett, már két métekyre volt a parttól és alá is merült. Horváth utána gázolt, kihuzta vízből és átadta anyjának.

Halálozások. *Szalay Julia*, Szalay Lajos hely-beli koresmáros leánya f. hó 4-én életének 34-ik évében elhalt. F. hó 5-én helyezték örök nyu-galomra.

Bajay Péterné szül. Dikány Emilia asszony. Bajay Péter törvényh. bizotts. tag neje életének 58-ik évében f. hó 4-én elhunyt. Nagy közönség kíséerte f. hó 5-én az örök nyugalom helyére.

Valentin Dávid f. hó 4-én életének 74-ik. boldog házasságának 48-ik évében jobb létre szenderült. Temetése f. hó 5-én volt, a melyen *Dr. Adler Lipót* rabbi megható beszédben tolná-csolta azt az általános szeretetet, melynek az el-hunyt városzezt örövendett.

Öngyilkosság. *Szekulics János* helybeli szabó-iparos f. hó 9-én éjjel revolverrel föbe lölte ma-gát és szírmévet halt. Zilált anyagi viszonyok vité-g és derék fiatal iparost a halálba.

Véres szerelemi dráma Ujvidéken. A Futaki-utca egy véres szerelemi dráma színhelye volt vasárnap délután. Klein Lipót betűszedő, szerel-mes volt Hauser Idába, a husz éves legény még Szegeden is, a hol legutóbb munkában állott, csak a leányra gondolt, és a mikor azt a hírt vette Ujvidékről, hogy a leány Nagy Györggyel, a Wolf és Trostler cézég alkalmazottjával jegyet

váltott, borzasztó tette határozta el magát. Szombat este beszüntetvén munkáját, vasutra ült és vasárnap reggel megerkezett Ujvidékre. Meg sem látogatva helyben lakó szüleit, egyenest a Maurits-féle vendéglőbe tartott, a hol több volt társával találkozt. Ezeknek megmutatta a re-vo-lvert, melyet Szegeden 4 frtert vett és jatsza-dozni kezdett vele. Társai csakhamar ott hagy-ták Kleint, a ki a koresmában délután 4 óráig maradt. Ittasan indult volt szerelmesének felke-resésére. Ott óra lehetett, a mikor a Futaki-ut-czában reá akadt, a mint ott sétált völényével és két barátjával: Holitzky Jozefinnel és Wahl Riczivel. Klein Lipót kezét zsebében tartva „ezt a kerek erőt járóm én, ezt a szöke kis lányt várom én” kezdetű népdalt énekelve a sétáló-k elé került a honvédlaktanyánál és hirtelen revo-lverét rájuk szegezve, négyszer sütötte el. Hauser Idát arczosantján találta el. Nagy Györgynek orrosontja sérült meg. Holitzky Jozefint jobb vál-lán seletette meg és Wahl Riczinek jobb alsó karját lötte keresztül. Aztán maga ellen fordí-totta a revolvert és kétszer a szíve tájékán meg-lötte magát, és egy-két percnyi kilődás után meghalt. A rögtön megjelent rendőrtisztvi-selő és orvos már csak a halált konstatalhatták. A megsebesültek közül csak Nagy Györgyöt kel-lelt a kórházba szállítani, a többieket otthon ápolják, de valamennyien tul vannak minden ve-szélyen. Klein egy levelet hagyott hátra, mely-ben elmondja, hogy Hauser-t, Nagyt és magát megöli. Kedden délelőtt temették el Klein Lipót.

Kártya miatt halál. Régen, ismert dolog, hogy a kártyazás szenvedélye sok embert ragad-tott már el és sok embert tett már szerencse-letlenné. Mult hó 19-én Alsó-Nyéken Révész János koresmájában együtt borozgattak Császár János és ifj. Kiss István alsónyei legények és gond-üzönek kártyázni kezdtek. Kis idő múlva odajött V. Mózi István is, a kinek nem lévén pénze, Császár adott neki, hogy kártyázhassék. Mózi is leült s így hárman kártyaztak tovább és elnyer-tek Császár pénzt. A megkopasztott Császár Kistől kért kölcsön, hogy tovább játszhassék, de Kis megtagadta ezt, a mire Császár oly indulatos lett, hogy székét vágott Kis fejéhez, majd elő-vette kesét és Kis szívébe szurta, a ki hosszas és kínos vonaglások után mult hó 24-én uteg-halt. Császárt azonnal letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. Ha a vádirat ellen nem ad be kifogásokat, ügyét már folyó hó 5-én tárgyalta az esküdszek. Kis István holttestét mult hó 25-én boncolták fel.

Megtréfált rendőrség. Igazi tolvaj humorról értesít bennünket ó-becsei tudósítónk. A csirke-tolvajok több sikerült préda után bátorságot vet-tek maguknak arra, hogy a rendőrség fejénél is tegyenek látogatást. Két izben elflopták az udvar-ból a baromfiakat, mire a rendőrök két rendőrt állított fel lesbe, hogy azok az ujonnan vett tyuk-jainak tolvajait elcsipjék. A lesben állók becsü-llettel megfeleltek feladatuknak, mert egész éjjen át örködtek reggel 4 óráig, de miután a tolvaj-nak még híre sem volt, a tyúkokat pedig helye-iken látták, hát ök 4 óra után nyugodtan távo-ztak. És ime mi történt?! Reggelre a baromfi-ak ismét csak eltűntek. Úgy látszik a humoros csir-ke-tolvaj kitartóbb volt a lesben állóknál. Most már nem lesik, hanem nyomozzák a tolvajokat, — legalább így írja tudósítónk.

Elszabadult gőzmozdony. A szabadkai teher-pályaudvaron szerencsétlenség történt f. hó 2-án éjjel. Tolatták a kocsikat s az egyik mozdony vezetője nem vette észre, hogy a sinek végénél van, nekiment a támpontnak úgy, hogy a szén-tartó kocsit leeszszott a töltésről és bele furódott a homokba. A mozdony is kiskilott, de nem esuszhatott le mert a széntartó kocsit akadályozta. A mozdonyvezető szerencsére csak kisebb sérülést szenvedett. Két napi munka után óriási emelő-rodakkal emelték fel a kocsit, amíg sikerült visz-szaállítani a vágányokra.

Az ujjvidéki artézi fürdő leeggett. Vasárnap reggel 1/2 8 órákor az artézi kút mellett felállí-tott fürdő teljesen leeggett. A rögtön megindított vizsgálat neu tudta kideríteni, hogy mi okozta a tűzvészt; valószínű azonban, hogy a kazánból kipattant szikrák gyújtották fel a faalkotmányt. A Barfuss Erzsébet tulajdonát képező fürdő 1200 koronára volt biztosítva.

Halálos lövés. Krausz Adolf dunaföldvári lak-os mult év május hó 31-én egy régi, rozsdás pisztolyát tisztította lakásában. A hogy a pisztolyal foglalatokodott, azt híven, hogy nincs megtöltve elesantantotta. Szerencsétlenségére a pisztoly lölte volt és meglötte vele nejét, szül. *Kohn Rozáliát*, a ki néhány perc múlva meg-halt. A kir. törvényszék f. hó 1-én Krausz Adolfot *Dr. Müller Ferenéz* határos védőbeszédének meg-hallgatása után, gondatlanságból okozott ember-ölés vétsége miatt négy havi fogságra ítélte el.

Megfagyott ember. Tornai Mátyás horgosi lakos több társával és rokonával a Jankovác közsegébe tartozó Dzsida pusztán munkába állot-tak, ahonnan rendszeren élelmi szerek beszerzése ezeljából Jankovác közsegébe begyalogolni szok-tak. A mult héten is e zselből Jankovácra men-tek, ahol is Tornai Mátyás végzetes halálát érte olyformán, hogy Tornai a hideg idő következté-

ben kissé bepálinkázott, a társai mindig vele tartottak és már hazafelé indulva ugyan észre-vették, hogy Tornai kissé ittas lett, miközben többször is szöllitották, hogy ne maradjon hátra és csak előre haladtak, míg végre otthon csak észrevették, hogy társuk Tornai egészen elmaradt, mire egyik munkás másnap ismét bement a köz-segbe elveszett társuk keresésére, de miután nem találta fel, az esetet az ottani rendőrségnek fel-jelentette. A rendőrség és esendőrség a nyom-zást meg is indította, de eredményre nem juthatott, míg Kis György jankováci lakos, ki földjeire trágyahordás végett ment ki, a szerencsétlenre reá nem akadt. Kiss György hazafelé indulva, a hóban a földék szélén észrevette az árokokban egy fekete alakot és mikor megnézte, látta, hogy egy holt ember és jónak találta a szerencsétlent a közseg-bázára vinni, ahol is a nyomozás során kiderült, hogy a hullában feltalálták az elveszett Tornai Mátyást.

Köszönetnyilvánítás.

A részvét oly számos jeléért, mely felejthetetlen férjem elhunytá alkalmával nyilvánult, ez úton mondom a magam és családom nevében köszönetet

őzv. Valentin Dávidné.

Ház eladás.

Kis-Csávoly Fecske- és Uj-ut-cza sarkán lévő sarok ház, sza-bad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad,

ifj. Volly Lajos,

Központi Szállóda.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ség becses tudomására hozni, hogy a Br. Eötvös József-utca Fischer Sámuel-féle ház-ban, a mai kor igényeinek megfelelő első-rendű

borbély- és fodrász-üzletet

nyitottam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a vi-dék nagyobb városaiban és a székes-fővá-rosban több évi gyakorlatom által szerzett tapasztalataim, nemkülönben **saját ké-szítményű vörös, piros, fehér, zöld, sárga és tejszínű arcz- és fejmosó** illatos szere-immel, a becses megjelenésükkel megtisz-telt urakat teljes megelégedésükre kiszol-gálhassam.

A nagyérdemű közönség kegyes párt-fogását kérve maradtam

Baján, 1900. évi február havában

Teljes tisztelettel

László Lajos,

borbély- és fodrász iparos.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és kűvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

HIRDETMÉNY.

A kalocsai érseki uradalom 1900. évi április hó 1-től **három vagy hat évre haszon-bérbe adja** a Duna balpartján lévő **panduri tégláegető kemenczét**, a hozzácsatolt lege-lővel együtt.

Felhívotnak a vállalkozni akarók, hogy zárt ajánlataikat 120 korona bánatpénzzel ellátva, **1900. évi február hó 25-ig** a szt.-istváni uradalmi számtartósnágnál ad-ják be, a hol a feltételek megtekinthetők.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli megbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatzonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ.** tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. **Női óvszerek:** Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50. dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatzonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbjá frt 2.50. **Kimerítő árjegyzék** zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

20% engedményt kap mindenki.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalom-**osillapító bedörzsölésé**nt alkalmaztatik **küszvénynél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűlések**nél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig **gyakrabban** rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment, elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziaszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. tucvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint **valódit** utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállítók.

Meghívó

a „Bajai takarékpénztárnak” 1900. évi február hó 18-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartandó **rendes közgyűlésére.**

T Á R G Y A I:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt évi üzletről. 2. Az 1899. évi zárszámadások és mérlegek betérjesztése, valamint a részvény-osztalék meghatározása 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása. 4. Az alapszabályok 19. §-a értelmében 3 igazgatósági tag helyének választás utján leendő betöltése. 5. Részvénytőke felemelésének s az alapszabályok 12. §-a értelmében netan teendő indítvány tárgyalása. 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag kiküldése.

Baján, 1900. évi január hó 25-én.

A z i g a z g a t ó s á g.

VAGYON.							Mérleg-számla 1899. évi december hó 31-én.							TEHER.						
Folyó szám		frt	kr	frt	kr	korona	fl.	Folyó szám		frt	kr	frt	kr	korona	fl.					
209	Káspénz 1899. december hó 31-én			100001	23	200002	46	2	Részvénytőke			42000	—	84000	—					
23	Főtéri ház			85000	—	170000	—	151	Tartaléktőke	157716	82	—	—	—	—					
37	Magy. aranyjár. 1899. decz. 31. árf. sz.	6990	—	—	—	—	—	125	Külön tartaléktőke	22778	10	—	—	—	—					
232	Értékpapírok	462765	75	—	—	—	—	126	Értékpapírok tartaléktőkéje	643	53	181138	45	362276	90					
233	„ „ szelvényei 1899. decz. 31.	4640	45	474396	20	948792	40	228	Nyugdíjalap	—	—	58813	12	117626	24					
208	Óvadékok	—	—	8736	38	17472	76	216	Betételek	—	—	3345556	15	6691112	30					
228	Szerelvények leírás után	—	—	1800	—	3600	—	129 206	Benhagyott osztalékok	—	—	711	—	1422	—					
170	Perköltségek	—	—	134	01	268	02	247	Viszleszámitolt váltók	—	—	108532	42	217064	84					
229	Váltó-tárcza	660413	87	—	—	—	—	204	Betéti kamatok adója	—	—	7164	52	14329	04					
223	Jelzálog-váltóköltesönök	301799	83	962213	70	1924427	40	225	Viszleszámitolt jelzálogkölesönök	—	—	73839	22	147678	44					
193	Jelzálog-költesönök	1558230	82	—	—	—	—	932 411	Folyó számlán	67858	59	135717	18	—	—					
201	Jelzálogtörlesztési kölesönök	722960	14	2281190	96	4562381	92	248	Előre fizetett kamatok	—	—	39040	91	78081	82					
210	Előleg	10745	99	10745	99	21491	98	242	Mult évről áthozott nyeremény	1957	26	—	—	—	—					
36	Zálogkölesönök	—	—	2187	—	4374	—	—	Házjövedelem adólevon. és leírás után	5190	51	—	—	—	—					
118 180	Folyó számlai adások	—	—	24278	22	48556	44	—	Magy. aranyjár. és záloglevélszelvény.	18640	39	—	—	—	—					
245 249	Hátralékos %-ok	—	—	21166	57	42333	14	—	Pénzüntéti kamatok	46	72	—	—	—	—					
242		—	—	—	—	—	—	—	Ez évi tiszta üzleteredmény	21361	—	47195	88	94391	76					
				3971850	26	7943700	52					3971850	26	7943700	52					

VESZTESÉG.					Nyeremény és veszteségszámla.					NYEREMÉNY.							
Folyó szám		frt	kr	korona	fl.	Folyó szám		frt	kr	korona	fl.	Folyó szám		frt	kr	korona	fl.
228	Szerelvényeknél avulásra	200	—	400	—	207	Nyereményáthozat 1898. évről	1957	26	3914	52	233	Értékpapírok szelvényei	18640	39	37280	78
204	Betéti kamatok adója	14000	96	28001	92	213	Főtéri házjövedelem	5190	51	10381	02	—	—	—	—	—	—
191	Betéti kamatok	140009	47	280018	94	189	Pénzüntéti kamatok	46	72	93	44	242	Kamatok	198525	11	397050	22
158	Adó	5450	—	10900	—	—	—	—	—	—	—						
245	Kezelési költségek	17503	68	35007	36												
	Mérlegre	47195	88	94391	76												
				224359	99	448719	98										

Pénztári forgalom: 11.135,389 frt 90 kr. vagyis 22.270,779 kor. 80 fillér.

Baján, 1899. évi december hó 31-én.

Szűtréy Lipót s. k.
vezér-igazgató.

Eckert István s. k.
főkönyvelő.

Radány Kálmán s. k.
pénztárnok.

Jelen nyereség- és veszteség-számla általunk megvizsgáltván, az a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottván, azokkal mindenben megegyezők és helyesnek találtatott.

Schumacher Frigyes s. k. Dely Géza s. k.
számvizsgálók.

Jelen nyereség- és veszteség-számla általunk megvizsgáltván, annak minden egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel megegyezőknek találtuk.

Beyer Adolf s. k.

Sárdi János s. k.

Szerencs Ferencz s. k.

felügyelő bizottság.